

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad

Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 02427-15/2020-ERU

V Jihlavě dne 26. ledna 2021

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti **Ekolinda s.r.o.**, se sídlem Drnov 1, 274 01 Žižice, IČ: 279 37 879 (dále též „účastník řízení“), zastoupené společností Doucha Šikola advokáti s.r.o., se sídlem Mezibranská 579/7, 110 00 Praha 1, IČ: 044 42 687, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č.j. 02427-10/2020-ERU ze dne 20. dubna 2020 (sp. zn. OSR-02427/2020-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o působnosti orgánů ČR v oblasti cen“), uznal účastníka řízení vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), kterého se dopustil tím, že jakožto prodávající (držitel licence na výrobu elektřiny) nedodržel při čerpání podpory na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů formou výkupních cen věcné podmínky, včetně pravidel a postupů pro stanovení těchto cen, jejich změn a způsobu jejich uplatňování a vyúčtování stanovené cenovým orgánem podle § 5 odst. 5 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), konkrétně bod (1.4.) části B) cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 3/2017, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie, ve znění cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 9/2017 (dále společně jen „cenové rozhodnutí“), když dílčími útoky ve dnech 13. února 2018, 13. března 2018, 12. dubna 2018, 14. května 2018, 13. června 2018, 12. července 2018, 13. srpna 2018, 13. září 2018, 12. října 2018, 13. listopadu 2018, 13. prosince 2018 a 8. ledna 2019 (tj. za období roku 2018) vyúčtoval prostřednictvím povinně vykupujícího pro jednotlivé výrobní zdroje elektřiny [redacted] (provozovna „Drnov 1“) odlišnou výkupní cenu elektřiny, přestože nezajistil samostatné měření výroby elektřiny vyrobené z každého tohoto zdroje elektřiny v souladu s vyhláškou č. 82/2011 Sb., o měření elektřiny a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o měření elektřiny“), čímž získal neoprávněný majetkový prospěch ve výši 45 159,48 Kč bez DPH (**výrok I.**), za což mu byla uložena pokuta ve výši 90 318 Kč (**výrok II.**) a povinnost náhrady nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (**výrok III.**),

Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c) a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), po projednání v rozkladové komisi, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

I. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 02427-10/2020-ERU ze dne 20. dubna 2020 (sp. zn. OSR-02427/2020-ERU) se v části výroku II. mění tak, že se slova „90 318 Kč (slovy: devadesát tisíc tři sta osmnáct korun českých)“ nahrazují slovy „10 000 Kč (slovy: deset tisíc korun českých)“.

II. Ve zbylé části se rozklad společnosti Ekolinda s.r.o., se sídlem Drnov 1, 274 01 Žižice, IČ: 279 37 879, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 02427-10/2020-ERU ze dne 20. dubna 2020 (sp. zn. OSR-02427/2020-ERU) zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Kontrolní zjištění

Energetický regulační úřad doručil dne 13. března 2019 účastníkovi řízení oznámení o zahájení kontroly podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů. Předmětem kontroly mělo být zjištění, zda účastník řízení při výkonu licencované činnosti v období od 1. ledna do 31. prosince 2018 neporušil cenové předpisy související s § 5 odst. 5 zákona o cenách.

O výsledku kontroly byl vyhotoven Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 02795-17/2019-ERU, ze dne 21. října 2019, v němž kontrolní orgán konstatoval, že účastník řízení v kontrolovaném období porušil věcné podmínky stanovené cenovým rozhodnutím tím, že uplatňoval odlišnou výši podpory pro zdroje [REDAKCE], přičemž nezajistil samostatné měření výroby elektřiny vyrobené z každého tohoto výrobního zdroje elektřiny, a tím porušil povinnosti dané § 5 odst. 5 zákona o cenách, neboť uplatnil podporu vyšší o 45 159,48 Kč bez DPH, než mu cenové předpisy umožňovaly.

Kontrolní pracovníci uvedli, že se fotovoltaická výrobní skládá ze dvou zdrojů - zdroj [REDAKCE] o výkonu 0,035 MW, uvedený do provozu dne 11. září 2008 (dále jen „zdroj I“) a zdroj [REDAKCE] o výkonu 0,011 MW, uvedený do provozu dne 7. srpna 2009 (dále jen „zdroj II“). V provozovně jsou umístěny dva elektroměry, jeden ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy určený pro přímé měření dodávky elektřiny z obou zdrojů do distribuční soustavy (dále jen „fakturační elektroměr“) a jeden ve vlastnictví účastníka řízení určený pro přímé měření elektřiny vyrobené zdrojem II (dále jen „podružný elektroměr“). Veškerá vyrobená elektřina je dodávána do distribuční soustavy. Měřicí zařízení, které by samostatně zaznamenávalo elektřinu vyrobenou zdrojem I, instalováno nebylo. Množství elektřiny, za které nárokují účastník řízení podporu u tohoto zdroje, je určeno hodnotou naměřenou fakturačním elektroměrem, od něhož je odečteno množství elektřiny naměřené podružným elektroměrem. V kontrole bylo dále zjištěno, že účastník řízení za technologickou vlastní spotřebu elektřiny považuje elektřinu odebranou z distribuční soustavy, technologickou vlastní spotřebu pak vykazuje toliko u zdroje II.

II. Řízení na prvním stupni

Dne 18. března 2020 oznámil Energetický regulační úřad účastníkovi řízení zahájení správního řízení pro podezření ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona o cenách.

Dne 3. dubna 2020 bylo Energetickému regulačnímu úřadu doručeno vyjádření účastníka řízení, který nesouhlasil s tím, že by se dopustil porušení § 5 odst. 5 zákona o cenách a bodu (1.4.) části B) cenového rozhodnutí. Uvedl, že množství elektřiny vyrobené ve zdroji II je měřeno samostatně podružným elektroměrem, množství vyrobené elektřiny u zdroje I je pak vypočteno jako množství naměřené fakturačním elektroměrem, od něhož se odečítá množství naměřené podružným elektroměrem. Po provedení výpočtu je nezpochybnitelně zjištěno, jaké množství elektřiny bylo vyrobeno zvlášť ve zdroji I a zvlášť ve zdroji II. Ačkoliv tak není každý jednotlivý vývod ze zdroje měřen elektroměrem, je přesto jednoznačně možné stanovit, kolik bylo vyrobeno elektřiny každým zdrojem. Hodnoty takto stanovené by se nijak nelišily od hodnot naměřených, pokud by bylo zajištěno samostatné měření elektřiny vyrobené ve zdroji I. Účastník řízení dále konstatoval, že cenové rozhodnutí odkazuje na vyhlášku o měření elektřiny, která za údaje z měření elektřiny považuje i údaje vypočtené na základě údajů z měřicího zařízení a zajišťováním měření elektřiny i odečítání a zpracovávání údajů měření. Podle účastníka řízení byl smysl příslušného bodu cenového rozhodnutí naplněn, když účastník řízení řádně rozděljuje množství vyrobené elektřiny mezi dva zdroje a nedochází tedy k neoprávněnému čerpání podpory. Uvedenou povinnost navíc stanovuje cenové rozhodnutí, když zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podporovaných zdrojích energie“), takovou povinnost ukládá jen pro různé druhy obnovitelných zdrojů, nikoli pro každý zdroj výroby. Podle účastníka řízení Energetický regulační úřad použil v cenovém rozhodnutí nepřesně výraz „měřit“, přestože stejného účelu lze dosáhnout více způsoby. V závěru vyjádření pak navrhl zastavení správního řízení.

V rámci vyjádření ze dne 14. dubna 2020 účastník řízení doložil své majetkové poměry a setrval na názoru, že se vytýkaného porušení nedopustil.

III. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím č. j. 02427-10/2020-ERU ze dne 20. dubna 2020 Energetický regulační úřad rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. že účastník řízení spáchal pokračující přestupek podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, za což mu byla uložena pokuta ve výši 90 318 Kč a povinnost náhrady nákladů řízení.

Energetický regulační úřad zrekapituloval kontrolní zjištění a konstatoval, že podpora formou výkupních cen byla pro rok 2018 cenovým rozhodnutím pro zdroje uvedené do provozu v roce 2008 stanovena ve výši 16 432 Kč/MWh a pro zdroje uvedené do provozu v roce 2009 ve výši 15 304 Kč/MWh. Za předpokladu nezajištění samostatného měření v případě provozování více zdrojů s odlišným nárokem na podporu byl účastník řízení povinen uplatňovat za veškerou vyrobenou elektřinu v celé výrobně toliko nejnížší výši podpory, tj. 15 304 Kč/MWh. Porušením tohoto postupu účastník řízení získal neoprávněně částku ve výši 45 159,48 Kč bez DPH. Prvostupňový orgán nepřijal ani námitky účastníka řízení, neboť cenové rozhodnutí jednoznačně požaduje instalaci samostatného měřicího

zařízení, nikoli dopočítávání údajů. Kromě formální stránky shledal Energetický regulační úřad rovněž naplnění materiální stránky přestupku, kdy za smysl cenové regulace v oblasti regulace podpory pro podporované zdroje považuje především ochranu veřejného zájmu na oprávněném nakládání s finančními prostředky ze státního rozpočtu, který byl v tomto případě narušen.

V otázce stanovení výše pokuty vycházel Energetický regulační úřad z předpokladu, že § 16 odst. 4 písm. b) zákona o cenách dává do příčinné souvislosti výši pokuty a získaný nepřiměřený majetkový prospěch (jedno až pětinašobek získaného nepřiměřeného majetkového prospěchu). Dospěl k závěru, že je namístě uložit pokutu ve výši dvojnásobku nepřiměřeného majetkového prospěchu, což je výše pokuty, která má v sobě represivní i reparační (navrácení neoprávněně získaného majetkového prospěchu do rukou státu) funkci.

IV. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 02427-10/2020-ERU ze dne 20. dubna 2020, které mu bylo doručeno následujícího dne, podal účastník řízení dne 30. dubna 2020 rozklad, v němž navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a zastavení správního řízení.

Účastník řízení zopakoval argumenty uváděné ve svém vyjádření ze dne 3. dubna 2020. Nad rámec toho namítal, že vyhláška o měření elektřiny rozlišuje mezi náhradními údaji (při závadě měřicího zařízení nebo při opravě chybných hodnot) a údaji vypočtenými na základě údajů z měřicího zařízení, výpočet tak připouští. Účastník řízení tedy měřil elektřinu v každém výrobním zdroji v souladu s touto vyhláškou. Dále konstatoval, že k závěru o získaném neoprávněném majetkovém prospěchu účastníka řízení dospěl správní orgán na základě nesprávné domněnky, že došlo k porušení povinnosti měřit elektřinu zvlášť v každém výrobním zdroji s odlišnou podporou. Navíc je třeba posuzovat materiální stránku jeho prvotního jednání, tj. nezajištění samostatného měření a stanovení hodnot vyrobené elektřiny u zdroje I výpočtem. Zde se jedná o přílišný formalismus, neboť k žádnému obohacení z jeho strany nedošlo, ani nikomu nemohla vzniknout škoda. Účastník řízení dále podotknul, že neosazení samostatným elektroměrem nebylo způsobeno aktivním konáním, jak tvrdí správní orgán, ale naopak nekonáním účastníka řízení. K výši sankce účastník řízení namítal, že odůvodnění Energetického regulačního úřadu bylo nesprávné, když uhrazením pokuty by nezankla případná povinnost vrátit neoprávněně čerpanou podporu, reparační charakter pokuty je tak vyloučen, neboť k tomu dochází v jiném řízení, a účastník řízení by v důsledku byl nucen uvedenou částku hradit třikrát. Dále účastník řízení namítal nepřiměřenou výši pokuty, která představuje 172 % zisku účastníka řízení v roce 2018 a 80 % zisku dosaženého v roce 2019.

V. Rozhodnutí o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí Rada dospěla k závěru, že toto rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy, Energetický regulační úřad zjistil skutkový stav v rozsahu, který byl nezbytný pro vydání rozhodnutí, a Rada se ztotožňuje i s výkladem právních norem, které v rámci právního posouzení prvostupňový správní orgán aplikoval. Rada pouze nesouhlasí s uloženou výší pokuty, jak bude uvedeno dále.

Podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona o cenách se fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající dopustí přestupku tím, že nedodrží věcné podmínky, pravidla nebo postupy pro stanovení úředních cen, jejich změn a způsobu jejich sjednávání, uplatňování a vyúčtování, stanovené cenovými orgány podle § 5 odst. 5.

Podle § 5 odst. 5 zákona o cenách regulace formou maximální, pevné nebo minimální ceny platí pro všechny prodávající a kupující určeného druhu zboží. Pro uplatnění jednotlivých forem regulace cen mohou cenové orgány stanovit další věcné podmínky, včetně pravidel a postupů pro stanovení těchto cen, jejich změn a v případě nájmu nemovitostí nebo jejich částí a služeb spojených s jejich užíváním i způsob jejich sjednávání, uplatňování a vyúčtování. Cenové orgány mohou stanovit u stejného zboží souběžně maximální a minimální cenu.

Rada konstatuje, že ačkoliv podpora elektřiny představuje určitý veřejnoprávní zásah státu, resp. určitou pobídku státu, aby byla elektřina vyrobená z obnovitelných zdrojů zvýhodňována a tím i více využívána, systém a způsob, jakým byla podpora (zejména formou výkupních cen) nastavena, staví výrobce do role prodávajících, kterým je umožněno takto vyrobenou elektřinu prodávat za zvýhodněnou cenu a povinně vykupujícím podle zákona o podporovaných zdrojích energie je naopak stanovena povinnost tuto elektřinu přednostně vykupovat za stanovenou cenu. Jedná se o regulovanou oblast primárně upravenou zákonem o podporovaných zdrojích energie, který Energetický regulační úřad staví do role regulátora cen v oblasti podpory (viz např. § 4 odst. 8, § 5 odst. 9, § 6 odst. 7, § 12 zákona o podporovaných zdrojích energie). Tuto působnost vykonává Energetický regulační úřad v souladu se zákonem o působnosti orgánů ČR v oblasti cen (§ 2c) a rovněž zákonem o cenách. Jakožto cenový orgán je Energetický regulační úřad oprávněn stanovit věcné podmínky a pravidla pro uplatnění cen.

Jednou z těchto podmínek je i bod (1.4.) části B) cenového rozhodnutí, který stanoví, že je-li v rámci výroby elektřiny uveden do provozu další výrobní zdroj elektřiny nebo více výrobních zdrojů nebo splňuje-li jeden či více výrobních zdrojů elektřiny v rámci jedné výroby elektřiny podmínky pro uplatnění odlišných podpor, může výrobce uplatňovat odlišnou podporu pro jednotlivé výrobní zdroje elektřiny za předpokladu, že zajistí samostatné měření výroby elektřiny vyrobené z každého výrobního zdroje elektřiny v souladu s jiným právním předpisem (poznámka zde odkazuje na vyhlášku o měření elektřiny). V případě neosazení samostatného měření může výrobce elektřiny uplatňovat za celou výrobu elektřiny pouze nejnižší výši podpory při výběru z více možných podpor. Srovnáním předcházejících cenových rozhodnutí, kterými byla stanovována podpora výroby elektřiny, je možno zjistit, že uvedená věcná podmínka je v cenových rozhodnutí stanovována dlouhodobě.

Tato podmínka má svůj význam a účel v tom, aby v případě zdrojů, které mají nárok na odlišnou výši podpory, bylo zajištěno, že měření vyrobené elektrické energie probíhá odděleně a u každého zdroje může výrobce nárokovat podporu, která přesně odpovídá množství vyrobené elektřiny z tohoto zdroje. U fotovoltaických výroben je tato podmínka o to důležitější, neboť z technického hlediska lze jednotlivé zdroje oddělit velmi obtížně, stejně tak mohou technologicky představovat součást jedné výrobní. Pokud byly obě části elektrárny uvedeny do provozu v různých letech, na základě čehož mají nárok na odlišnou výši podpory, je nutné u nich zajistit samostatné měření, jinak by novější část elektrárny mohla být považována za součást původní elektrárny a na základě toho za jediný zdroj. V takovém případě by musela nastat právní fikce podle cenového rozhodnutí, že celá elektrárna byla uvedena do provozu v roce, kdy byla uvedena do provozu její novější část (resp. v roce, kdy byla stanovena nižší podpora, nicméně s ohledem na klesající náklady na pořízení těchto zdrojů, docházelo každý rok k poklesu podpory), aby výrobce nemohl uměle navyšovat rozsah podpory, pro jejíž výplatu splnil podmínky, dostavěním dalších částí výrobní a navýšením výkonu elektrárny v pozdějších letech. V případě neosazení samostatného měření u každého ze zdrojů, které mají nárok na odlišnou výši podpory, tedy při naplnění hypotézy výše citované normy, musí výrobce splnit cenovým rozhodnutím stanovenou věcnou podmínku, a to vykázat vyrobenou elektřinu a uplatňovat podporu pouze ve výši, která je nižší z výběru možných podpor. Rada k tomu podotýká, že slovo „výběr“ zde znamená pouze hypotetickou možnost zvolit výši podpory, pokud by výrobce splnil všechny podmínky, včetně cenovým rozhodnutím stanovené podmínky v bodě (1.4.) části B). Ve skutečnosti však o žádný výběr nejde, neboť každý ze zdrojů by v takovém teoretickém případě splnil podmínky pro vznik nároku na konkrétní výši podpory, nelze však vyloučit, že výrobce může požadovat podporu nižší, než na kterou má nárok, ačkoliv takový postup by nedával ekonomický smysl.

Rada se neztotožňuje s námitkou účastníka řízení, který s odkazem na vyhlášku o měření elektřiny namítá, že uvedenou povinnost bylo možné splnit i výpočtem. Ačkoliv vyhláška o měření elektřiny připouští vypočtené údaje jako údaje z měření, jedná se vždy o výjimečné situace upravené touto vyhláškou za splnění specifických podmínek. Přitom výjimky z pravidla je třeba vykládat restriktivně. Vyhláška o měření elektřiny je koncipována tak, že primárně je třeba elektrickou energii měřit příslušnými měřicími zařízeními, v některých případech je možné množství elektrické energie stanovit výpočtem. Takto např. vyhláška stanovuje výpočet u naměřených údajů (úpravu naměřených údajů) v případě rozdílného umístění předávacího místa a měřicího místa, nebo při odběru nebo dodávce elektřiny měřené na sekundární straně výkonového transformátoru (§ 6 odst. 2), či v případě neoprávněného odběru elektřiny (§ 9). Tato argumentace je však vyloučena již samotným zněním bodu (1.4.) části B) cenového rozhodnutí, který v poslední větě jako hypotézu právní normy uvádí „v případě neosazení samostatného měření“, což jednoznačně inklinuje k závěru, že tuto povinnost nelze splnit jinak než osazením samostatného měřicího zařízení pro každý zdroj s odlišnou výši podpory. Byť by vhodnější formulací bylo „v případě neosazení samostatného měřicího zařízení“, neboť „osadit měření“ není z jazykového hlediska zcela vhodné sousloví, je z uvedeného ustanovení zřejmé, co je jím požadováno, když povinnost „osadit“ nelze nahradit výpočtem. Ačkoliv se tak může uvedené ustanovení jevit jako přísné, rovněž zákon o podporovaných zdrojích energie v § 11a požaduje měřit elektřinu stanoveným měřidlem podle zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů, zvláště

z každého druhu obnovitelného zdroje nebo druhotného zdroje, příp. samostatně technologickou vlastní spotřebu.

Účastník řízení ani nepopírá, že množství vyrobené elektřiny ze zdroje I samostatně neměří, ale stanovuje ho výpočtem. Na základě toho však z jeho strany není splněna podmínka stanovená podle § 5 odst. 5 zákona o cenách a bodu (1.4.) části B) cenového rozhodnutí. V důsledku pak není pravdivé jeho tvrzení, že žádný neoprávněný majetkový prospěch nezískal, když naopak v rozporu s uvedeným ustanovením cenového rozhodnutí nesprávně vykazoval a uplatňoval podporu formou výkupních cen, na základě čehož dostal vyšší podporu, než na kterou měl podle podmínek cenové regulace nárok. Rada na základě posouzení okolností tohoto případu nedošla k závěru, že by takové jednání bylo z jeho strany úmyslné, jde však o porušení cenových předpisů a Rada souhlasí i s prvostupňovým správním orgánem v tom, že šlo o porušení způsobené aktivním konáním účastníka řízení (nikoli nečinností), když při uplatňování podpory požadoval ve vztahu ke zdroji I nesprávnou výši podpory. V tomto ohledu je pak nepochybně naplněna i materiální stránka přestupku, neboť společenskou škodlivost zde jednoznačně představuje účastníkem řízení způsobené částečně neoprávněné čerpání peněžních prostředků z veřejných zdrojů.

V daném kontextu je nepochybně nutno uznat, že nebylo zjištěno, že by účastník řízení získal podporu, na kterou by mu nárok podle data uvedení obou zdrojů do provozu nevznikl, pokud by splnil výše uvedenou stanovenou věcnou podmínku, neboť nebylo zjištěno, že by vykazoval podporu za neodpovídající množství elektřiny. Zároveň ale nemůže být pochyb o tom, že bod (1.4) části B) cenového rozhodnutí takovou věcnou podmínku stanoví a účastníkovi řízení to muselo a mělo být zřejmé bez ohledu na to, zda důsledky nedodržení této věcné podmínky (které cenové rozhodnutí výslovně stanoví) jsou tvrdé či nikoliv. Historickým důvodem zavedení této podmínky byl rozvoj fotovoltaických zdrojů v rámci určitých etap, kdy v rámci jedné provozovny vznikaly postupně zdroje s různou výší podpory podle data uvedení do provozu, podmínkou věcnou pak je, aby uplatnění každého nároku na podporu vyrobené elektřiny bylo spojeno s měřením elektřiny vztahujícím se právě ke konkrétnímu zdroji a elektřině, na kterou se vztahuje konkrétní nárok. Takový postup eliminuje i případné dopady nesprávnosti měření, k němuž by mohlo dojít na společném měřicím zařízení.

Rada však nepovažuje uloženou výši pokuty za přiměřenou a ani její odůvodnění za dostatečné. Energetický regulační úřad při stanovení výše pokuty nemusel vycházet z nepřiměřeného majetkového prospěchu, ale podle § 16 odst. 4 písm. b) zákona o cenách bylo jeho povinností uložit pokutu v rozmezí do 1 mil. Kč, nebylo tedy třeba výši pokuty vázat na násobky vzniklého nepřiměřeného majetkového prospěchu. V tomto případě navíc Rada nepovažuje stanovování výše pokuty v přímé vazbě na nepřiměřený majetkový prospěch za odpovídající, protože v podstatě není sporu o tom, na jakou podporu vyrobeného množství elektřiny by účastník řízení měl v závislosti na historickém splnění podmínek a datu uvedení zařízení do provozu nárok. V daném případě bylo nesplnění cenovým rozhodnutím stanovené dodatečné podmínky spíše důsledkem formálního opomenutí než nárokováním si neoprávněné veřejné podpory. Rada nepovažuje za příléhavé ani odůvodnění směřující k reparační funkci pokuty, když souhlasí s námitkou účastníka řízení, že uložení pokuty ve výši, která má v části za cíl vrácení neoprávněně získaných prostředků do státního rozpočtu, do budoucna nevylučuje vymáhání neoprávněně čerpané podpory po účastníkovi řízení. Ačkoliv nelze aplikovat § 51 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích energie,

jak nesprávně namítal účastník řízení, neboť v této věci nejde o přestupek podle zákona o podporovaných zdrojích energie, nelze vyloučit vymáhání části čerpané podpory jiným způsobem, v jiném druhu řízení. Pokuta přitom nemá sloužit jako prostředek vymožení neoprávněně čerpané podpory a skutečně není ani vyloučeno, že by byl účastník řízení povinen předmětnou částku hradit v důsledku třikrát. Za přiměřenou považuje Rada pokutu ve výši 10 000 Kč, která podle názoru Rady odpovídá závažnosti jednání, okolnostem tohoto konkrétního případu a měla by vůči účastníkovi řízení plnit represivní i preventivní funkci dostatečně.

Rada přihlédla zejména k tomu, že patrně nebylo úmyslem účastníka řízení porušit cenové předpisy, a dále k tomu, že se jedná o první porušení právních předpisů dozorovaných Energetickým regulačním úřadem. Na druhou stranu nelze odhlédnout od toho, že se nejedná o porušování (resp. ignorování) cenových předpisů určitým jednorázovým nedopatřením, ale o protiprávní jednání dlouhodobého charakteru, když v daném případě účastník řízení musel být minimálně na pochybách ohledně toho, jakým způsobem vyrobenou elektřinu měřit, protože cenové rozhodnutí v tomto ohledu hovoří jednoznačně. Účastník řízení tedy stanovenou povinnost ignoroval. Podle názoru Rady tak má v zásadě uložená pokuta odrážet nízkou závažnost spáchaného jednání (pokud by samozřejmě nešlo o případ, kdy by byla nárokována podpora ze neodpovídající množství vyrobené elektřiny), které je spíše formálního charakteru a je ze strany účastníka řízení do budoucna jednoduše napravitelné, do určité míry pak lze při jejím určení zohlednit, nakolik je účastník řízení významným podnikatelem (zejména jaké energetické zařízení provozuje a jakých výnosů z této činnosti dosahuje), neboť při rostoucím významu podnikatelské činnosti lze legitimně požadovat vyšší míru profesionálního přístupu, tj. odpovědnosti při plnění uložených povinností.

Uvedenou výši pokuty Rada neshledává ani likvidační s ohledem na majetkové poměry účastníka řízení, který za rok 2018 dosáhl výsledku hospodaření před zdaněním ve výši 54 000 Kč a tržeb z prodeje výrobků a služeb ve výši 1 508 000 Kč a výsledku hospodaření před zdaněním za rok 2019 ve výši 117 000 Kč a tržeb ve výši 1 523 000 Kč. Je třeba přitom podotknout, že ani kdyby se jednalo o záporný výsledek hospodaření, ještě to nevypovídá nic o likvidačních účincích pokuty, neboť je třeba posuzovat celkovou majetkovou situaci účastníka řízení (který např. mohl své prostředky investovat). Z Rozvahy za rok 2019 např. vyplývá, že účastník řízení vlastní pozemky a stavby v hodnotě 2 015 000 Kč, hmotné věci a jejich soubory ve výši 4 068 000 Kč, má pohledávky ve výši 195 000 Kč a disponuje peněžními prostředky na účtech či v pokladně ve výši 2 214 000 Kč. S přihlédnutím k těmto údajům a v porovnání s výší pokuty uložené při samé spodní hranici zákonné sazby nemůže jít o likvidační výši pokuty, přesto určitý citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení pokuta mít musí pro svůj represivní a preventivní účinek.

Nad rámec výše uvedeného a pro upozornění prvostupňového orgánu i účastníka řízení lze napadenému rozhodnutí vytknout i to, že v rámci skutkových zjištění bylo zjištěno, že účastník řízení technologickou vlastní spotřebu odečítá od elektřiny vyrobené ze zdroje II, na který uplatňoval nižší podporu. Toto zjištění se následně v napadeném rozhodnutí nijak neprojevilo, ačkoliv účastník řízení takto nepostupoval zcela správně, když na technologickou vlastní spotřebu nelze uplatňovat podporu, resp. v případě jejího krytí odběrem z distribuční soustavy musí být od množství vyrobené elektřiny odečtena. Je přitom zřejmé, že technologická vlastní spotřeba se vztahuje k oběma zdrojům. Tím, že tuto spotřebu neodečítal poměrně od množství vyrobené elektřiny v každém výrobním zdroji, příp.

ji neodečítal od zdroje s vyšší podporou, mohl účastník řízení rovněž získat určitý neoprávněný majetkový prospěch. Rada však tuto skutečnost nepovažuje za důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, když předmětem tohoto řízení bylo porušení bodu (1.4.) části B) cenového rozhodnutí.

VI. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako odvolací správní orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy a rovněž splňuje požadavky kladené správním řádem na obsah správního rozhodnutí. Podle § 68 odst. 3 správního řádu byly uvedeny důvody výroku, podklady pro jeho vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Rada se pouze neztotožnila s výší uložené pokuty, kterou však sama v tomto rozhodnutí modifikovala. Na základě výše uvedeného, jelikož Rada neshledala důvod pro zrušení či změnu napadeného rozhodnutí s výjimkou výše uložené pokuty, Rada rozklad ve zbylé části zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí není dle § 17b odst. 11 energetického zákona přípustný opravný prostředek.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

Ekolinda s.r.o., prostřednictvím Doucha Šikola advokáti s.r.o.